క రాజు కథలు

- సింగీతం శ్రీనివాసరావు

నా మాట

అప్పుడెప్పుడో - కాలేజీల కాలం. ఖాసా సుబ్బారావుగారు, గోరా శాస్త్రిగార్ల ప్రోత్సాహంతో భారతి, స్వతంత్రలాంటి పత్రికల్లో కొంతకాలం నా రచనా కేళి సాగింది. ఆనాడు రాసిన "అంత్యఘట్టం" నాటికను ఇప్పుడు కూడా ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలాంటి చోట్ల ప్రదర్శిస్తున్నారంటే అదో తృప్తి. ఆ రోజుల్లోనే టంగుటూరి సూర్యకుమారిగారు నటించి, ప్రదర్శించిన 'చిత్రార్జున' నాటకం పాటలతో సహా రాశాను. ఈ ప్రదర్శనను పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారు ఢిల్లీలో చూశారు. ఆ తర్వాత టామ్ బకన్ అనే స్కాట్లండ్ రచయిత దీనిని ఇంగ్లీషులో తర్జుమా చేస్తే, దీన్ని అమెరికాలో తెలుగు పాటలతో ప్రదర్శించారు. ఈ తర్వాత నేను పెద్దగా రాసిందేది లేదు. "మీ సినిమాలకి మీరే మాటలు రాస్తే బాగుంటుంది" అని జంధ్యాలగారు చాలాసార్లు చెప్పారు. ఆయన మాటల్ని కాదనలేక పుష్పక విమానం తీశాను. "మీరు పాటలు రాయండి" అంటూ వేటూరిగారు ఎప్పుడూ ప్రోత్సహిస్తూ వుండేవారు. 'భైరవద్వీపం'లో ఒకపాట ఆయన రాయాల్సుంది. ఎన్నాళ్ళకూ ఆయన దర్శనం లభించకపోయేసరికి గత్యంతరం లేక నేనే "విరిసినది వసంతగానం" పాట రాశాను. ఆ పాట బాగా రాశానని వేటూరిగారు మెచ్చుకోవడం నాకొచ్చిన పెద్ద అవార్డు.

మళ్ళీ ఇన్నాళ్ళకు కాలేజి రోజుల ఉత్సాహం మళ్ళీ పుట్టుకొచ్చింది. ఆ రోజుల్లో పింగళి నాగేంద్రరావుగారు నా చేత స్క్రిప్టు ఒక రఫ్ వర్షన్ సీన్లు రాయించేవారు. వాటిల్లోంచి ఎన్నో ఐడియాలూ, శ్రీకృష్ణార్జునయుద్ధంలో అర్జునుడి పేరు 'అజిభీధఫపావిశ్వేసకి' లాంటివి ఎన్నో వచ్చేవి. ఇంట్లో వాటిని ఫెయిర్ కాపీ చేసే పని నా అర్ధాంగి కల్యాణిది. మళ్ళీ ఆ రోజులు గుర్తొచ్చేలా ఈ కథల్ని కల్యాణే ఫెయిర్ కాపీ చేసింది. ఈ కథల్ని ఆనందిస్తూ - "ఎంజాయ్" చేస్తూ అంటే కరెక్ట్‌గా చెప్పామనిపిస్తుంది - రాశాను. చదివిన వాళ్ళూ ఎంతో కొంత ఎంజాయ్ చేస్తే మరింత ఆనందిస్తాను.

సింగీతం శ్రీనివాసరావు

కుడి ఎడమైతే

సింగరాయపురం రాజు శివరాజు, క రాజుకు చాలా దగ్గర బంధువు. అతని ఏకైక కుమారుడు, యువరాజైన కుమార రాజుకు పెళ్ళి నిశ్చయమయింది. శివరాజు, క రాజును సాదరపూర్వకంగా పెళ్ళికి ఆహ్వానించాడు. వాళ్ళ వంశాచారం ప్రకారం పెళ్ళికొడుకు ఊళ్ళోనే పెళ్ళి జరిగేట్టు ఒప్పందం అయింది. అందుకని క రాజు మంత్రితో సహా పెళ్ళికి ముందురోజే సింగరాయపురం చేరుకున్నాడు. కానీ క రాజు అడుగుపెట్టగానే మగపెళ్ళివారిచ్చిన స్వాగతం తీరు క రాజును, మంత్రిని దిగ్భ్రాంతిలో ముంచేసింది. చక్కగా అలంకరించుకున్న ఒక స్త్రీ క రాజుకు ఎడమ చేత్తోనే ఆహ్వానిస్తూ అతిథి గృహానికి తీసుకెళ్ళింది. రాత్రి భోజనం వడ్డించిన వారు కూడా

ఎడమచేత్తోనే వడ్డించారు. మంత్రి ఇదేం అర్థంకాక తను ఎడమ చేత్తో తినాలా, కుడిచేత్తో తినాలా అనే సందిగ్ధంలో పడి చివరకు కుడిచేత్తోనే తిన్నాడు. అసలు ఇక్కడ ఈ ఎడమ సాంప్రదాయం ఎక్కణ్ణుంచి వచ్చింది, ఎందుకొచ్చిందీ అని ఒక నౌకరును పిలిచి అడిగాడు క రాజు. నౌకరు దీని వెనకున్న కథను సవిస్తరంగా చెప్పాడు.

యువరాజు వాళ్ళ తల్లిదండ్రులకు గారాబు బిడ్డ. అతనెంత చెపితే అంతే. దీనికి తోడు అతని బామ్మ ఎనభై ఏళ్ళ రాజమాత వసుంధరాదేవికి అతనంటే ప్రాణం. దాంతో అక్కడి వారంతా రాజుగారి మాటైనా కాదంటారేమోగాని యువరాజు మాటను కాదనే సాహసం వాళ్ళకెవ్వరికీ లేదు. ఈ సమయంలో యువరాజుకు అనంగవర్మ అనే కుర్రాడితో పరిచయమయింది. అది గాఢమయిన స్నేహంగా ముదిరింది. అనంగవర్మ ఏం చెప్పినా యువరాజు వింటాడు. తోటి బాలురను ఆటకు పిలిచి వాళ్ళను ముళ్ళకంపల్లోకీ, నీళ్ళల్లోకీ తోయించడం వాళ్ళ సరదా. ఈ చేష్టలు చుట్టూ ఉన్నవారు చూస్తూ ఊరుకోవలసిందే ఏమీ చెయ్యలేరు. సృష్టిలో తీయనిది స్నేహం అంటే వాళ్ళు అసలు ఒప్పుకోరు.

ఒకసారి అనంగవర్మ అత్యాచారాలు గురించి విన్న రాజుగారు ఆగ్రహించి అనంగవర్మను రాజభవనంలోకి అడుగు పెట్టొద్దని ఆజ్ఞాపించాడు. దాంతో యువరాజు అలిగి రాజమాతకు ఫిర్యాదు చేసుకుంటే, ఆమె ఉగ్రరూపం దాల్చి అంతా దద్దరిల్లేట్లు కొడుకుతో సహా అందర్నీ చివాట్లు పెట్టింది. చేసేది లేక రాజుగారు అనంగవర్మను మళ్ళీ పిలిపించాడు.

యువరాజుకు యుక్తవయస్సు వచ్చింది. దాంతో ఎన్నెన్నో కోరికలూ వచ్చాయి. వాటిని తీర్చే నేర్పరితనం అనంగవర్మకు సహజంగా అబ్బిన విద్య. ఒకరి అవసరం మరొకరికి ఆదాయం. రోగులుంటేనే వైద్యునికి సంపాదన. ఊళ్ళో వాళ్ళంతా సన్యాసులై క్షవరం చేసుకోము అంటే క్షురకులంతా నిరుద్యోగులే.

ఈ అద్భుత వ్యాపార దృక్పథాన్ని అనంగవర్మ అవలీలగా అవగాహన చేసుకున్నాడు. తన విద్యను ఉపయోగించడానికి యువరాజు ఇప్పుడు అనువుగా దొరికాడు. ఇదే సమయంలో రాజుగారికి కాస్త జబ్బుచేసి రాజకార్యాన్ని సొంతంగా చూసుకునే ఓపిక తగ్గింది. కొంతకాలం వరకు రాజ్య వ్యవహారాలన్నీ కొడుకునే చూసుకొనమని చెప్పి తన భవనంలో వైద్యం చేయించుకుంటూ ఉండిపోయాడు.

ఈ తలనొప్పి రాచకార్యాన్ని నెత్తిన వేసుకోడం యువరాజుకు ఏ మాత్రం ఇష్టంలేదు. కానీ తప్పదు. మరెలా? ఒక మెరుపులాంటి ఆలోచన తట్టింది. "సలహాదారుడు" అనే ఒక ఉద్యోగాన్ని సృష్టించి, అనంగవర్మను తన ముఖ్య సలహాదారునిగా నియమించుకున్నాడు. ***ప్రపంచంలో అందరికీ కావాల్సింది, అందరూ అడిగేది, అందరూ ఇచ్చేది, ఎవ్వరూ తీసుకోనిదీ ఒక్కటే - సలహా!***

కానీ యువరాజు ఇందుకు విరుద్ధం. తనేం చేసినా అనంగవర్మ సలహానుబట్టే. ఇక అనంగవర్మ ఇచ్చే సలహాలు తన ప్రత్యేక ప్రతిభకు తార్కాణాలుగా నిలిచేవి. ఈ క్రమంలో అతని మొదటి సలహా తూర్పువీధిలోని అందాలభామ చింతామణితో పరిచయం చేసుకోమని చెప్పడం. యువరాజు దీనిని వెంటనే పాటించడమే కాక, ఈ సలహా ఇచ్చినందుకు పారితోషికంగా కొన్ని ఎకరాల భూమిని, ఒక భవనాన్ని అనంగవర్మకు రాసిచ్చాడు.

చింతామణి భాగ్యాన్ని గురించి విన్న మంజీర, రత్నాంగి, మేనకలాంటి సౌందర్యవతులు అనంగవర్మను చుట్టుముట్టి, కానుకలర్పించుకుని తమకు కూడా ఈ భాగ్యం అందచేయవలసిందిగా ప్రాధేయపడ్డారుఉ. దాంతో నెలకొకర్ని యువరాజుకు పరిచయం చేస్తూ అనంగవర్మ సామాన్యులకతీతమైన ఆస్తిపాస్తులను సంపాదించాడు.

ఒకరోజు కోశాధికారి యువరాజు దగ్గరకు వచ్చి "యువరాజా! ఖజానాలో డబ్బులు ఇంచుమించు లేవు. ఇక రాజ్యాన్ని నడపడం కష్టం" అని విన్నవించాడు.

"ఇంచుమించు లేవా? అదెలా?" అన్నాడు ప్రక్కనే ఉన్న అనంగవర్మ.

"ఒకచోట పెరిగితే మరొకచోట తగ్గాల్సిందే కదండీ" అన్నాడు కోశాధికారి వ్యంగ్యంగా.

కంగారుపడ్డ యువరాజు అనంగవర్మను పక్కకు పిలిచి ఈ సమస్యలోంచి బయటపడటానికి వెంటనే ఒక సలహా ఇవ్వమని అడిగాడు. అనంగవర్మ క్షణంలో ఒక అద్భుతమయిన ఉపాయం చెప్పాడు.

విశేష ధనవంతుడుగా పేరుగాంచిన కాంచన కోట రాజుగారి ఏకైక కుమార్తె పద్మావతిని యువరాజు పెళ్ళి చేసుకుంటే అన్ని సమస్యలూ తీరతాయి అన్నాడు.

"ఆమె అంత అందంగా ఉండదట. నల్లగా ఉంటుందంట కదా" అన్నాడు యువరాజు.

"ఆమె వేసుకున్న బంగారం కాంతివంతంగా ఉంటుంది కదా" అన్నాడు అనంగవర్మ.

"ఆమె లలితకళల్లో ఉత్తీర్ణురాలట" అన్నాడు యువరాజు.

"అది మనకెందుకు? వాళ్ళకున్నంత ధనం ఈ చుట్టూవున్న రాజులకు ఎవ్వరికీ లేదు. మీకిచ్చుకునే కట్నంతో కొన్ని దశాబ్దాలు నిశ్చింతగా జీవించవచ్చు. పైగా ఆయన పోయిన తర్వాత ఆ రాజ్యానికి కూడా తమరే రాజు" అన్నాడు అనంగవర్మ.

యువరాజు ఈ విషయం తండ్రికి చెపితే, ఆయన మహదానందంతో ఈ శుభకార్య నిర్వహణకు పూనుకున్నాడు. పెళ్ళిచూపులు కానిచ్చారు. ఇరుపక్షాలవారూ సరేనన్నారు. వంశాచారమే కాక మంచం నుంచి లేవలేని రాజమాత రాజేశ్వరీ దేవిగారి కోసం కూడా పెళ్ళి అబ్బాయి ఊళ్ళోనే జరగాలని కోరారు. దానికి కూడా ఆడపెళ్ళివారు ఒప్పుకున్నారు. అంతా కుదిరింది కదా అనుకున్న సమయంలో రాజమాత మరొక షరతు పెట్టింది.

తాను పెళ్ళి చూపులకు రాలేని స్థితిలో ఉంది గనక, పెళ్ళి కూతుర్ని ఒకసారి తమ ఇంటికి పిలుచుకు రావాల్సిందిగా కోరింది. కానీ కాంచనకోట రాజవంశంలో పెళ్ళినిశ్చయం అయినతర్వాత, పెళ్ళికి ముందు పెళ్ళికూతురు అబ్బాయి ఇంటికి వెళ్ళడం కుదరదు. రాజమాత తన మంకుపట్టు విడువదు. అందుకని, ఒక పరిష్కారమార్గంగా పద్మావతీదేవి చిత్రపటాన్ని ఒకటి గీయించి పంపమని కోరారు.

మూడు వారాల్లో రాకుమారి చిత్రపటం సింగరాయపురం చేరుకుంది. అందులో పద్మావతి భుజం మీద పట్టుశాలువ కప్పుకుని చిత్రలేఖనం చేస్తున్నది. కాకపోతే అందరికీ కాస్త వింతగా కనిపించింది ఆమె బొమ్మను ఎడమ చేత్తో గీస్తున్న తీరు. ఇది చూసిన యువరాజుకు ఒక రకమైన అసంతృప్తి ఆవరించింది. ఎడమచేత్తో పనులు చేసే ఆడవాళ్ళకు గయ్యాళి లక్షణాలుంటాయని చిన్నప్పుడెవరో చెప్పారు. ఇప్పుడీ నెపంతో ఊళ్ళో జనమంతా తన వెనుకనుంచి అసభ్యకరమైన ఛలోక్తులతో నవ్వుకుంటారని యువరాజు భయం. "ఇందులో ఏ దోషమూ లేదు. ఎవరి అలవాటు వారిది" అన్నారు తెలిసిన కొందరు పెద్దలు. కానీ యువరాజుకీ మాటలు తృప్తి కలిగించలేదు. వెంటనే అనంగవర్మను పిలిపించాడు.

"మిత్రమా! ఏమిటి ఇలాంటి సంబంధం చేసుకోమని సలహా ఇచ్చావ్?" అన్నాడు ఎప్పుడూ లేని అసహనంతో. అనంగవర్మ కాస్త ఖంగుతిన్నట్టు చూశాడు. కానీ వెంటనే తెప్పరిల్లుకుని "మిత్రమా! ఇది నేను తెలిసే చేశాన"న్నాడు ధీమాగా. యువరాజు ఎదుట ఎలా బొంకాలో అతనికి బాగా తెలుసు.

"తెలిసే చేశావా?"

"అవును యువరాజా! ఆ రాజ్యం డబ్బు వాళ్ళు ఎడం చేత్తో ఇచ్చినా అది డబ్బే. మీరు కుడిచేత్తో పుచ్చుకున్నా అది డబ్బే. అది మారదు. మనం ఈ సంబంధం చేస్తున్నదే దానికోసం. కాకపోతే పెళ్ళికి ముందే రాజ్యంలో ఎడమచేతి సంస్కారం చాలా ఉత్తమమైనది అనే భావనను ప్రజల్లో కలిగేలా చేద్దాం. దీనికి కావలసిన ప్రచారం చేద్దాం. అప్పుడు పెళ్ళిరోజున అందరూ ఎగతాళి చెయ్యడం బదులు మీమీద ప్రశంసా వర్షాలని కురిపిస్తారు."

ఈ సలహాకు నిరుత్తరుడయ్యాడు యువరాజు. అనంగవర్మనే దీనిని కార్యరూపంలో పెట్టమని కోరాడు. మరుసటిరోజే ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లోంచి ఉత్తర్వులు జారీ అయ్యాయి. అందులోని సారాంశం వైవిధ్యంగా పనులు చేసే వాళ్ళను ప్రభుత్వం

ప్రోత్సహించాలనుకుందని, ముఖ్యంగా ఎడమచేత్తో పన్లు చేసేవాళ్ళు ఎక్కువ ప్రతిభావంతులనే నిర్ణయానికి ప్రభుత్వం వచ్చిన కారణంగా అలాంటివాళ్ళకు జీతాలు హెచ్చింపు చెయ్యడమేకాక తగురీతిన సన్మానాలు కూడా చేస్తారని. ఈ ఉత్తర్వు చూడగానే ఎవరికి వారు తమ పనులను ఎడమచేత్తో చెయ్యడానికి అలవాటు చేసుకోవడం మొదలెట్టారు. ఇప్పుడు ఎడమచేతివాడంటే సమాజంలో ఒక గౌరవం. ఇంట్లో వంటలు చేసే ఆడవాళ్ళు మొదలుకుని పొలాల్లో పనిచేసేవారు, సైనిక శిక్షణ పొందేవారు ఇంకా ఎందరో కుడివారంతా ఎడమవారయ్యారు. చివరకు గుడిలో హారతులిచ్చే పూజారి కూడా ఎడమచేత్తోనే హారతిస్తున్నాడు. ఈ దెబ్బతో దేవుడు కూడా ఎడమ చేత్తోనే అభయ హస్తం చూపిస్తాడా అనే అనుమానం అందరికీ వచ్చింది. యువరాజు పరమానంద భరితుడయ్యాడు.

ఇప్పుడు తనకు కాబోయే భార్య ఎడమ సంస్కారంగలదనీ అందరికీ తెలియగానే ఆమెకు ప్రతిష్ఠాత్మకంగా చూస్తారనడంలో సందేహం లేదు. ఇటువంటి సలహాలనిచ్చిన సలహాదారుడు దొరకడం తన పూర్వజన్మ సుకృతం అనుకున్నాడు. ఈ వాతావరణంలోనే పెళ్ళిరోజు దగ్గరికి రావడం, ఒక రాజు మంత్రితో సహ అతిథిగా విచ్చేయడం, వాళ్ళకందరూ ఎడమచేత్తో స్వాగతం పలకడం జరిగాయి.

కానీ పెళ్ళికూతురి పక్షం వారికి మాత్రం ఈ ఊరివారి ఎడమచేతి పద్ధతి విడ్డూరంగా తోచింది. ఎందుకిలా చేస్తున్నారని ఆ ఊరి మంత్రిగారు రహస్యంగా ఆరాతీస్తే, అక్కడున్న ఒకతను ఈ ఊరినీళ్ళు అలాంటివనీ, కొన్నాళ్ళు తాగితే కుడిచెయ్యి పడిపోతుందనీ, ఇక తప్పనిసరిగా అన్నిపనులు ఎడమచేత్తోనే చెయ్యాల్సి వస్తుందని చెప్పాడు. నిజం చెపితే ఏం కొంపమునుగుతుందోనని ఇలా తనకు తోచింది సర్దిచెప్పాడు.

ఈ వార్త విన్న కాంచనకోట రాజుకు ఎక్కడలేని భయం పుట్టుకొచ్చింది. ఇటువంటి విషపు నీళ్ళున్న రాజ్యంతో సంబంధం చేసుకోడం దుస్సాధ్యం అని నిర్ణయించుకున్నాడు. పెళ్ళిరోజు ఉదయాన్నే తామీ పెళ్ళికి నిరాకరిస్తున్నట్టు ప్రకటించారు. సింగరాయపురం భూపతికి పిడుగు పడ్డట్టయింది. కోపం వచ్చింది. ఇరువర్గాల వారు వేడిగా వాదులాడుకున్నారు. చివరకు పెళ్ళికొడుకైన యువరాజుకూడా రంగంలోకి దిగాడు.

"మమ్మల్ని ఎడమచేతి వాళ్ళంటారేంటి? అసలు మీ అమ్మాయే ఎడమచేతిది. చూడండి" అంటూ పెళ్ళికూతురు ఎడమచేత్తో గీస్తున్నట్లున్న చిత్రపటాన్ని చూపించాడు యువరాజు.

"నిజనిజాలు తెలుసుకోకుండా ఇలా నిర్ణయాలు తీసుకునే మీతో అస్సలు సంబంధం వద్దు" అన్నాడు కాంచనకోట రాజు.

కోపంతో పెళ్ళివారంతా ఊరువిడిచి వెళ్ళిపోయారు. ఆ తర్వాత తెలిసింది అసలు నిజం. కాంచనకోట రాజుల వంశంలో పెళ్ళీడున్న అమ్మాయి ఎదురుగా కూర్చుని చిత్రపటాల్ని గీయడం ఒప్పుకోరు. అది నిషేధం. అందుకని అమ్మాయిని తెరవెనుక ఒక అద్దం ముందు కూర్చోపెడ్తారు. అమ్మాయిని నేరుగా చూడలేని చిత్రకారుడు ఆమె ప్రతిబింబాన్ని అద్దంలో చూసి చిత్రీకరిస్తాడు. ఈ రీతిలో తను చూసిందే గీసే చిత్రకారుడు గనుక ఆమె ఎడం చేత్తో బొమ్మను గీసినట్టు చిత్రీకరించాడు. భుజం మీద శాలువా కప్పుకునుండడంవల్ల పైట ఎటువైపు వేసిందో తెలియలేదు.

ఈ సంగతంతా మొత్తం జనానికి తెలిసిపోయింది. యువరాజు పేరు చెపితే చాలు అందరూ హేళన చేసేవారే. ఇది విన్న యువరాజుకు అనంగవర్మ మీద కోపం అగ్నిజ్వాలలా లేచింది. వెంటనే అతన్ని పిలిపించి కఠినంగా శిక్షించాలనుకున్నాడు. కానీ అనంగవర్మ ఉదయాన్నే తన ఆస్తిపాస్తులను వచ్చిన ధరకమ్మేసి ఒక బండెక్కి ఊరు విడిచి వెళ్ళిపోయాడనే వార్త రాగనే చేసేదిలేక తన్ను తాను నిందించుకుంటూ కూలబడిపోయాడు.

తిరుగుప్రయాణం సాగిస్తున్న ఒక రాజు మంత్రిని చూసి, "చూశారా మంత్రీ! ఏ రాజ్యంలోనైనా మనవాడు కదా అని ఎవర్నైనా సలహాదారుడిగా చేస్తే ఆ రాజ్యంగతి ఇంతే. మొత్తం తారుమారౌతుంది" అన్నాడు.

"అవును మహారాజా! ఇలా కుడిఎడమైతే సరిదిద్దలేని పొరపాటౌతుంది" అన్నాడు మంత్రి ఒక రాజును సమర్థిస్తూ.

(వచ్చేనెలలో మరోకథ)

Post your comments

(ఈ కథలన్నీ గతంలో హాసం పత్రికలో ప్రచురించబడ్డాయి. అంతర్జాతీయంగా ఉన్న తెలుగువారందరికి చేరాలన్న ఉద్దేశంతో రచయిత ప్రత్యేక అనుమతితో పునర్ముద్రిస్తున్నాము)